DAILY ارادہ

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۷۵۲

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

لسم کال - دویمه دوره، ۷۵۲ مه ګڼه، پر له پسې ۱۸۱۹ ګڼه د ۱۳۸۹ ل ـ د وري ۲٤ مه - د سې شنبې ورځ، د ۱۴۳۱ هـ ق د ربیع الثاني ۲۷ مه ۲۰۱۰ د اپریل ۱۳ مه

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER AMRC

له چا سره باید سوله وشي؟

یوه ورځ به په افغانستان کې جګړه پای ته ورسېږي که د افغانستان جګړه هم د ګڼو نورو کورنیو جګړو په شان وي، نو باید په خبرو اترو پای ته ورسېږي. خبرې باید له طالبانو سره وشي.

د لاس انجلس ټایمز له لیکنې سره سم د سولې د خبرو په باب ناټو، اروپایي اتحادیه، امریکا او افغان حکومت بېل بېل نظریات لري.

د لاس انجلس ټایمز په باور امریکا او ناټو استدلال کوي، چې دوی د دې لپاره په افغانستان کې جګړه کوي، چې طالبان خبرو ته کښېنوي.

ورځپاڼه په افغانستان کې د امریکایي او ناټو ځواکونو ۳مخ

ایا ایټالوي طالبان رښتیادي؟

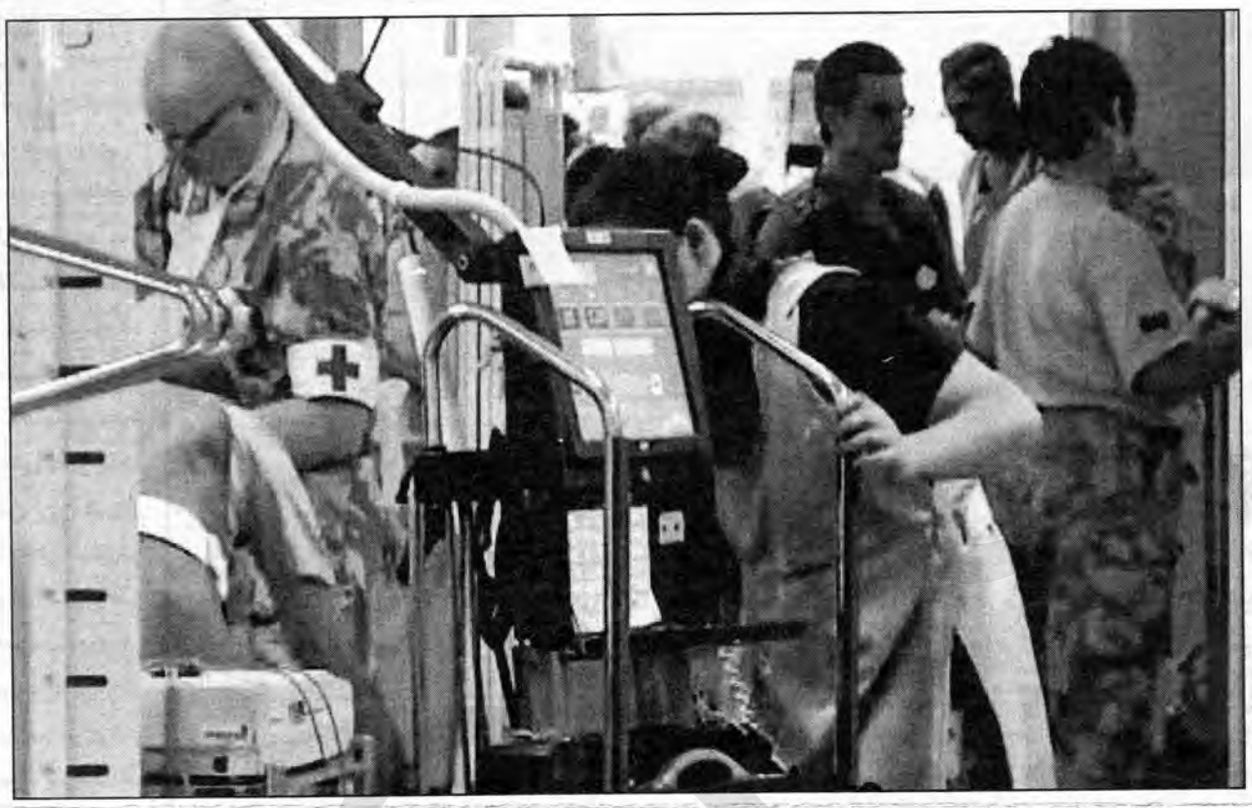

رشادا احمدزی - د شنبې په ورځ (دوري په یوویشتمه) دهلمند ولایتي چارواکو خبر ورکړ، چې د دوی په وینا داسې یو باند یې نیولی، چې د دې ولایت د والي د وژلو دسیسه یې جوړه کړې وه. د هلمند د والي ویاند داوود احمدي رسنیو ته وویل، چې دوی د هلمند د ایمرجنسي (بېړني) روغتون رییس مارکوګرانتي، د دې روغتون دوه تنه نور ایټالوي او شپږ تنه افغان کارکوونکي نیولي دي.

دوی تور لګوي، چې د دې روغتون رییس د دولت له مخالفانو څخه پنځه لکه ډالر د دې لپاره اخستي، چې د دې ولایت والي ګلاب منګل ووژني.

دوی وایي، چې د دې روغتون چې د ایټالیا د یوې خیریه بنسټ په مرسته چلېږي، د پلټنې پرمهال یې په سرتېري برید کې کارېدونکي دوه واسکټونه، یومیل کلاشینکوف، دوې تمانچې، لاسي بمونه او ګڼ شمېر نور پوځي توکي نیولي دي.

دوی دعوه کوي، چې د دې روغتون کارکوونکو به د کوچني ټپ له کبله هم د افغان پولیسو او عسکرو لاسونه او پښې غوځولې او له طالبانو سره به یې مالي مرسته هم کوله.

په دې کې شک نه شته، چې په افغانستان کې له القاعده او په اصطلاح له تروریزم سره مبارزه ډېر پیچلې ده او آن د نړۍ ډېر تکړه سیاسي کتونکي هم د دې جړې تنستې سر پیدا کولای نه شي. د متحدو ایالاتو له څو تنو استراتیژستانو پرته نور هېڅوک نه پوهېږي، چې د القاعده او تروریزم په پلمه روانه ډرامه دکومو موخو لپاره پیل شوې او ترڅو به روانه وي. د دې دعوې ثبوت دا دی، چې له تروریزم سره د مبارزې په نامه افغانستان ته راغلي بهرني پوځونه دلته یوه خوله او یوه قوماندانه نه دي، آن په ډېرو مواردوکې د دې ترمنځ خپلمنځي بدګوماني هم لیدل شوې دي. تېره میاشت داسې ګونګوسې وې، چې امریکایي چارواکي په کندوز کې د الماني پوځونو پر فعالیتونو شکمن دي، غواړي هغوی خلع قدرت او هلته خپل پوځونه ځای پرځای کړي.

تېرکال افغان ولسمشر حامد کرزي خبر ورکړ، چې دا څلور میاشتې کېږي (هغه وخت) چې په کندوزکې د شپې نامعلومې الوتکې کښېنې، افراد او مواد ښکته کوي او بېرته الوځي، خو دوی یې نه له موخو او ماموریت څخه خبردي او نه الوتکې پېژني.

تېرکال ولسي جرګې په دې اړه ډېر تود بحث وکړ، چې په زابل کې ولې د طالبانو په سیمه کې، د بهرنیو ځواکونو له خوا د نظامي او لوژستیکي مرستو کانټېنر ښکته کړل شوی دی، همدا راز داسې نور ګډ موارد شته، چې ترې د بهرنیو ځواکونو خپلمنځي اختلافات او د همغږۍ نه شتون ترې جوتېږي.

په افغانستان کې هلمند هغه ولایت دی، چې د داسې ډرامو او ۴مخ

وقتی که یک نمره زمین، دو مالک داشته باشد

اراده، شهر مزارشریف - شماری از باشنده گان پروژهٔ سجادیه در شهر مزار شریف می گویند، در این ولایت اسناد جعلی به نام شاروالی آماده می شود و این روند برای آنان مزاحمت آفرین است، اما شاروالی در این راستا، واکنشی از خود نشان نمی دهد.

به گفتهٔ آنها، پانزده سال می شود که مردم به شعبهٔ عواید شاروالی پول داده اند؛ اما بازهم یک تعداد اسناد جعلی با امضای شاروالی ساخته و همراه آنها دعوای حقوقی می نمایند.

اما شاروال شهر مزارشریف با رد گفته های مردم، می گوید که پروژهٔ سجادیه، یک پروژهٔ شخصی است و زمین هایی که به مردم توزیع شده، از طرف شاروالی استملاک نشده، بلکه توسط زورمندان در سال های گذشته به فروش رسیده است.

محمد علی، یکتن از باشنده گان شهرک سجادیه، می گوید، در صورتی که این پروژه رسمی نباشد، چرا مردم پانزده سال پول خود را به عواید شاروالی داده اند.

پرسش اساسی اینجاست که چرا دولت جلو همچو اشخاص را نمی گیرد. تعداد زیاد مردم از یک ص۳

درخواست خبرنگاران ربوده شدهٔ فرانسوی از سرکوزی:

رییس جمهور باید بداند که ما با تهدید مرگ مواجه هستیم

در حالی که از گرفتاری دو تن از خبرنگاران فرانسوی توسط طالبان ماه ها می گذرد، اما هنوز روشن نیست که نیروهای ناتو و دولت جهت رهایی آنان، چه تدابیری را روی دست دارند. این در حالی است که طالبان دیروز نوار ویدیویی تازهٔ این دو خبرنگار را منتشر کرده اند.

این خبرنگاران همراه با مترجم و رانندهٔ افغان شان در ولایت کاپیسا ربوده شدند و این نخستین بار است که آنها در یک ویدیو ظاهر می شوند.

طالبان می گویند حاضر هستند، این خبرنگاران را در صورت رهایی زندانیان طالبان، آزاد کنند. گروه طالبان در اعلامیه یی گفته است که فهرستی از افراد خود را که می خواهند در برابر این خبرنگاران آزاد شوند، در اختیار حکومت فرانسه قرار داده اند.

اما هنوز جزییاتی در مورد این فهرست منتشر نشده است. ص۳

ناتو قتل ۶ سرباز افغان را بررسی می کند

در هفتهٔ گذشته شش سرباز اردوی ملی افغانستان در ولایت کندز توسط نیروهای آلمانی ناتو به قتل رسیدند، اما اینکه چرا سربازان افغان هدف قرار گرفتند، این مسأله هنوز روشن نشده، اما دیروز یک هفته نامهٔ آلمانی نوشت که سازمان ناتو علل کشته شدن شش سرباز افغان در درگیری های اخیر در ولایت کندز را بررسی می‌کند.

به گزارش روزنامهٔ اراده به نقل از "اشپیگل "، در درگیری های دوم اپریل (۱۳ حمل) میان طالبان و نیروهای آلمانی در ولایت کندز، علاوه بر کشته شدن ۳ نظامی آلمانی، شش افغان نیز جان خود را از دست دادند که ناتو دلایل کشته شدن این افراد را در دست بررسی دارد.

بر اساس این گزارش، در این زمینه تحقیقات تیم اقدام اولیهٔ ناتو بر طبق اعلام مقام های آلمانی همچنان ادامه دارد و انتظار می رود، نتیجهٔ نهایی در هفتهٔ آینده اعلام شود. در این راستا، "کریستین اشمید " از وزارت دفاع آلمان در سفری به کابل رسما از "عبدالرحیم وردک " وزیر دفاع افغانستان عذرخواهی کرد و گفت که چنین اتفاقی در قالب یک رویداد ص۳

متخصص ساخت بم دستی طالبان دستگیر شد

وزارت دفاع افغانستان از دستگیری یک متخصص ساخت بم در ولایت قندهار خبر داد. دفتر مطبوعاتی وزارت دفاع دیروز با انتشار اطلاعیه یی، از دستگیری یک متخصص ساخت بم از گروه طالبان که بیش از هزار بم برای طالبان ساخته است، خبر داد. بر اساس این اطلاعیه، این متخصص طالبان روز گذشته از منطقهٔ "ژیری " ولایت قندهار توسط اردوی ملی افغانستان دستگیر شده است.وزارت دفاع افغانستان گفته است که این فرد در هفت سال گذشته بیش از هزار حلقهٔ ماین را ساخته است و دستگیری وی ضربهٔ جبران ناپذیری به طالبان وارد خواهد کرد.

تعدادی از نماینده گان ولسی جرگه:

روند اعدام افغان های مهاجر در ایران ادامه دارد

تا کنون ۴۵ تن از افغان ها در این کشور اعدام و اجساد شان به افغانستان انتقال یافته است

ایران از جملهٔ کشورهایی است که بیشترین موارد اعدام ها در آن صورت می گیرد، در بین این اعدام شده گان به شمول تعداد زیادی از اتباع ایرانی که روی ملحوظات سیاسی گرفتار می شوند، شماری از افغان های مهاجر مقیم این کشور نیز به بهانه های گوناگون توقیف می شوند، به اعدام محکوم و به این ترتیب زیر این نام به زنده گی شان پایان داده می شود. چندی پیش هیأتی از پارلمان کشور که جهت بررسی وضعیت زندانیان افغان به ایران سفر کرده بود، بعد از بازگشت از این کشور اعلام داشت که در این کشور به تعداد ۶۰۰۰ افغان زندانی می باشند که نیمی از آنان یعنی در حدود ۳۰۰۰ تن شان از سوی محاکم ایران به اعدام محکوم شده است. در همین حال، روز گذشته، وزارت خارجهٔ کشور و شماری از نماینده گان مردم در ولسی جرگه ابراز داشتند که ایران تعدادی از افغان های زندانی را اعدام کرده و به نظر می رسد که آن کشور روند اعدام زندانیانی ص۳

جرگهٔ مشورتی

د لوی او بښونکي خدای ج په نامه

سرمقاله

آخر کاسهٔ صبر مردم لبریز می شود

هرچند مقام های ناتو و امریکایی به ویژه قوماندان عمومی قوای ناتو در افغانستان جنرال مک کریستال در این اواخر بار بار متعهد شده که در آینده جلو تلفات افراد ملکی به وسیلهٔ قوای ناتو را می گیرد و در این راستا گام های عملی خواهد برداشت، اما از این تعهد سپاری ماه ها می گذرد، باز هم افغان های مظلوم در اثر رگبار و بمباردمان های کور قوای ناتو در خون و خاک می تپند و نابود می گردند. دیروز نیروهای ناتو در ولایت قندهار بار دیگر فاجعه آفریدند و به شمول شماری زیادی از کودکان، زنان و پیرمردان ده ها تن از مردمان بی گناه را در آتش رگبارهای مسلسل شان خاکستر و دود ساختند.

گرچه این رویداد از سوی مقام های ناتو تاسف بار خوانده شده و به وسیلهٔ رییس جمهور کرزی شدیدا محکوم شده است، اما این تاسف خوانی بر جنایات خودی و محکوم کردن هایی که سر از آستین ناتوانی بر می آورد، هیچ دردی را دوا نخواهد کرد و نه هم از غم و اندوه سوگواران این شهیدان مظلوم خواهد کاست. باید گفت، بعد از این وعده های دروغین قوماندانان ناتو مبنی بر جلوگیری از تلفات ملکی، این نخستین باری نیست که غیرنظامیان قربانی تیراندازی ها هوسبازانه و بمباردمان ظالمانهٔ آنان می شوند، یک هفته پیش ده ها تن از هموطنان ما در ولسوالی گرشک هلمند و ولسوالی خوگیانی ولایت ننگرهار نیز در زیر بمباردمان های بی هدف قوای ناتو توته توته و نیست و نابود شدند. افزون براین، به تاریخ ۱۵ ماه حمل سال جاری نظامیان آلمانی ناتو یک عراده موتر سربازان اردوی ملی کشور را هدف قرار دادند که طی آن ۶ تن از سربازان اردوی ملی کشته و چندین تن دیگر جراحت برداشتند. به هر صورت، بادرنظرداشت اینکه در تداوم کشتار بی گناهان توسط قوای ناتو، تا کنون هر گونه تلاشی از سوی هر مرجعی که صورت گرفته است، هیچ گونه دستاوری در پی نداشته است، آنانی که سال ها قبل مرتکب چنین جنایات خونبار در افغانستان گردیده بودند، اکنون هم در معافیت از پیگیرد قانون به سر می برند و کسانی که امروز آگاه هانه به انجام چنین جنایاتی متوسل می شوند، باز هم با یک تأسف خواندن و محکوم کردن نمایشی همه چیز به باد فراموشی سپرده می شود. اما این را نباید فراموش کرد که ملت افغانستان از تمام جریانات و رویدادهایی که به وقوع می پیوندد و یا در شرف وقوع است، آگاه هستند. اگر آنان تا هنوز به خاطر احترام و ارجگزاری به مصالح علیای کشور، تن به این فداکاری دادند که با تحمل این همه درد و رنج و مصیبت ها، مهر سکوت بر لب نهاده و در برابر هر چه که بر سر شان می گذرد، خاموشی اختیار کنند، اما کاخ نشینان قدرت و بازیگران عرصهٔ سیاست باید بدانند که این سکوت و خاموشی هم فردای توفانی و خروشانی دارد؛ اگر جلو این همه بی بندو باری ها، مظالم و زورگویی ها گرفته نشود، چنانکه ضرب المثل مشهوری هم هست که ((به تنگ آمد به جنگ آمد)) دیگر کاسهٔ صبر ملت لبریز شده و خشم و قهر آن، چنان توفانی خواهد شد که در کمترین لحظه یی، بن و بنیاد این کاخ لرزان دموکراسی استبداد گونه را، با خاک و خاکستر یکسان خواهد ساخت. ولی آن زمانی خواهد بود که هیچگونه تدبیری کارا نخواهد افتاد و هیچ تزویری ره را به جایی نخواهد برد.

دورنمای صلح: جرگهٔ مشورتی

نگارنده: دکتراندس: م. نبی هیکل

در حالی که حکومت برای تدویر جرگهٔ مشورتی آماده گی می گیرد، این سوال بر سر زبان هاست که چگونه ممکن است، مرجعی که به مشورت های ملی تاکنون وقعی ننهاده، در پی تدویر جرگهٔ مشورتی صلح قرار گیرد؟ بدون شک صلح نیازمند مشورت هاست.

هرچند نیازی به ثبوت این حقیقت وجود ندارد که حکومت نه تنها فاسد، بیکاره و غیرمسلکی می باشد، بلکه ارادهٔ بهتر شدن در آن نیز، تا کنون ضعیف ثابت شده است؛ چند مورد از ناکامی حکومت برای تأمین حاکمیت قانون می تواند به حیث مشت نمونهٔ خروار عمل نماید. استراتیژی مبارزه علیه فساد تا کنون نتوانسته به محاکمهٔ آنانی بپردازد که ماه ها پیش خبر تکمیل بودن دوسیه های نسبتی آنان به اطلاع مردم رسانده شده بود. مثال دوم را در تناقض گویی های بخش ایستادهٔ دستگاه قضا می توان یافت. در حالی که وضعیت فساد چنین است، در این حقیقت که فساد از خود دفاع می کند، شکی وجود ندارد.

دو حقیقت دیگر نیز باید ناگفته نماند و آن اینکه متحدان بین المللی حکومت نیز در فساد دست دارند. ملامتی آنها دوگانه است؛ زیرا آنان تمویل کننده گان اند و آنچه را در اختیار دارند که شکسپیر " روسپی جهانی" خوانده است و برای رسیدن به اهداف خود از آن استفاده می کنند؛ در حالی که فساد در حکومت ابعاد بیشتری دارد. آنها این امکان را دارند، تا هم از متحدان خارجی خود بدست آورند و هم در فساد در عرصهٔ داخلی اشتغال داشته باشند. برای خارجی ها فساد ممکن است به وسیلهٔ منافع ملی آنان تبریه گردد؛ در حالی که برای برخی ها در داخل قابل تبریه نباشد. و در نهایت امر، فرد مسلمان و وطنپرست مسوولیت اعمال خود را دارد و محاسبهٔ اعمال دیگران نمی تواند، موجب تبریهٔ وی گردد.

حقیقت دیگر این است که رعیت نیز سهم خود را در فساد دارد و آنها را می توان دو دسته تقسیم کرد: دستهٔ اول آنانی که برای باطل ساختن حق یا از راه باطل ساختن حق به فساد مالی دست می زنند و دستهٔ دومی لاعلاج برای حفاظت حق خود، چارهٔ دیگری ندارند.

گذشته ازآن شرق و غرب، شمال و جنوب در این حقیقت همنوا اند که با فساد در حکومت باید مبارزه کرد و برای حکومتداری خوب باید کوشید. تنها مرکز آنهم در سیاست افغانستان، این همه را ادعا می داند، در حالی که مردم نیز از وجود آن داد می کشند.

انگیزهٔ تلاش های صلح هر چه باشد، صلح خود امر پسندیده است، مگر سوال در مورد وسایل رسیدن به این هدف و موثریت آن است؛ زیرا دررابطه با نیاز به صلح، اجماع عمومی وجود دارد و بدون شک راه دستیابی به صلح می تواند، تا حدی مورد منازعه قرار داده شود. صلح می تواند، از راه تسلیمی (اجباری یا اختیاری) یکی از طرفین حاصل گردد و یا نتیجهٔ تفاهم باشد. برای رسیدن به صلح هم راه دستیابی به آن و هم شرایط مصالحه، دارای اهمیت است. جرگهٔ مشورتی صلح که در اوایل ماه ثور در کابل دایر خواهد شد، هدف اساسی آن مشروعیت بخشیدن به مشی صلح حکومت است. برای این نتیجه گیری دو دلیل عمده می تواند وجود داشته باشد.

نخست اینکه هم در رابطه با نیاز به صلح و هم در رابطه با مذاکرات با مخالفان مسلح، اجماع عمومی وجود دارد و این اجماع تنها بر رعایت قانون اساسی افغانستان تاکید دارد؛ در حالی که حکومت خود به رعایت قانون اساسی تمایل چندان ندارد. در صورت موجودیت اجماع نیاز به مشورت چون تیمم با موجودیت آب، اساس خود را از دست می دهد. دلیل دومی این است که در صورت موجودیت اجماع، موجودیت پارلمان و اکثریت آنانی که مطابق قانون، اعضای لویه جرگه را تشکیل خواهند داد، مشورت کدام عناصر دیگر اجماع عمومی را غنا خواهد بخشید؟

مادهٔ یکصد و دهم قانون اساسی ترکیب لویه جرگه را و مادهٔ یکصدو یازدهم حالاتی را پیشبینی می نماید که لویه جرگه برای آن دایر می گردد؛ در حالی که جرگهٔ مشورتی صلح لویه جرگه نیست، دارای ترکیب لویه جرگه خواهد بود. در چنین حالت، نه تنها موقف حقوقی تصامیم جرگهٔ مشورتی مورد سوال قرار داده شده می تواند، بلکه نیاز تدویر آن را نیز می توان مورد سوال قرار داد. زیرا پارلمان کشور مطابق مادهٔ هشتادویکم "... به حیث عالیترین ارگان تقنینی افغانستان، مظهر ارادهٔ مردم آن است و از قاطبهٔ ملت نماینده گی می کند."

بر بنیاد دلالیل فوق، تنها نقشی که برای جرگهٔ مشورتی باقی می ماند، همان مشروعیت بخشیدن به مشی مصالحهٔ حکومت خواهد بود.

در حالی که گفته می شود در جرگهٔ مشورتی، موضوع مشارکت مخالفان مسلح مطرح نیست، صدای آنان بدون شک در این جرگه بازتاب داده خواهد شد.

به این سوال که آیا به دیگر اندیشان و عناصر منتقد سیاست حکومت از میان نیروهای سیاسی و علمی داخلی در این جرگه امکان حضور و تبارز داده خواهد شد، تاکنون به این مسأله پاسخی داده نشده است.

آقایون کرزی و اوباما در جولان سیاست

احسان الله مایار

بازدید کمتر از شش ساعت بارک اوباما، رییس جمهور ایالات متحدهٔ امریکا از کابل و مذاکراتش با کرزی و بیانیهٔ جدی وی با تعدادی از نظامیان امریکایی در پایگاه بگرام روی پرده های تلویزیون و صفحات اول روزنامه ها، از جمله مسایل داغ جهانی بود که نظر خواننده گان و بیننده گان را به خود جلب می نمود. در بارهٔ محتویات مذاکرات دو زعیم کمتر چیزی نشر شد و لیکن تبصره های مختلفی در این باره شنیده می شد. مخصوصاً سفرهای قبل از ملاقات کرزی با اوباما در چین و ایران سروصدای زیاد بلند کرده که بالای ماحول مذاکرات کابل سایه می افگند.

قابل یادآوری است که رییس جمهور اوباما در طرح پلان و استراتیژی جدید که زیربنای آن با درخواست مک کریستل، قوماندان قوای امریکا و ناتو در افغانستان، توضیح گردیده است، منتج به گسیل ۳۰۰۰۰ عسکر تازه نفس گردید. این تصمیم در چوکات یک پروگرام وسیعی که زادهٔ کنگاش و جلسات اشد محرم در بیش از هشت بار زیر ریاست شخص اوباما و اراکین عالیرتبهٔ سیاسی و نظامی ایالات متحده می باشد، دارای اهمیت فوق العاده برای افغانستان و تأثیر آن در منطقه می باشد. از حساسیت های کشورهای همسایه در این مورد، همه اطلاع داریم و ضرورت به بحث بیشتر را ندارد. بعد از آنکه استراتیژی جدید اخبار و پخش گردید کوتاه مدتی نگذشته بود که جنرال دیوید پتریوس قوماندان عالی قوای امریکا در شرق میانه، آسیای مرکزی و به گونه یی نیم قارهٔ هند، جنرال مک کریستل را صلاحیت تام داد، تا در افغانستان به حیث آمر اعطای استراتیژی جدید و چگونگی تطبیق آن را روی ساحهٔ عمل تطبیق نماید. تصمیم و فیصلهٔ مثبت اوباما، یک موفقیت بزرگ جنرال مک کریستل شناخته شد.

در مرحلهٔ اول، مک کریستال با ستاف اختصاصی خود محل اوپراسیون بعدی قوای تحت قوماندهٔ خود را که مشتمل از عساکر قوای ناتو، اردوی ملی افغان و امریکایی که در مجموع در حدود ۱۵۰۰۰ نفر سرباز مجهز با مدرنترین ساز و برگ نظامی باشد، ترتیب کرد و ولسوالی، نمی دانم درجه چند، مارجه را در ولایت هلمند به نام هدف تطبیق اوپراسیون مشخص گردانید و به دست و دهن رسانه های دسته جمعی سپرد. کانال های تلویزیونی و صفحات روزنامه ها، ولسوالی مارجه را چنان توجیه می کردند که گویی از پیاده شدن عساکر امریکایی در نورماندی فرانسه، جنگ جهانی دوم صحت می کنند.

پانزده هزار عسکر ملبس با یونیفورم سر و قواره یی که گویی از سیارهٔ مریخ ۱بین آمده اند، به مال و جان افغان های ملبس با پیرهن و تنبان مندرس در برابر دکانک های گل پوش کوچه های خاک پر مارجه، آماده گردید. دستگاه پروپاگند نظامی به راه افتاد و دست اندرکاران دستگاه استخباراتی با چهره های مرموز بالا و پایین دویدند و پخش اخبار هفته ها قبل از عملیات " خود را نجات ده که آمدند" آغاز گردید. تا جایی که می توانم ازاین تکتیک نتیجه بگیریم، می توان

ص۳

روند اعدام افغان های مهاجر ...

را که در مورد آنان بحث های نیز صورت گرفته بود، عملاً آغاز کرده است.

روز یکشنبه یک نمایندهٔ هرات در ولسی جرگه افغانستان گزارشی را در مورد روند اعدام افغان های زندانی ارایه کرد.

گل احمد امینی در مجلس عمومی ولسی جرگه گفت که تا اکنون اجساد ۴۵ تن از افغان هایی که در ایران اعدام شده اند، به افغانستان انتقال یافته است.

وی در ادامه گفت:

" به تعداد ۴۵ جنازه یی که اعدام شده اند، در افغانستان آورده شده است. به نظر من، این یک ظلم و جفاست. مردم توقع دارند، تا این بحث متوقف نشود، بلکه جدی تر گرفته شود. در شب اول، جنازهٔ ۳۰ تن را و در شب دوم جنازهٔ ۱۵ تن را انتقال داده اند. این ها فرزندان افغانستان هستند، آیا اولاد این کشور را در بیرون از وطن شان می کشند و مردهٔ آنها را به افغانستان تسلیم می کنند؟"

وی گفت که احتمال دارد اجساد بیشتری از افغان های اعدام شده در ایران نیز در روزهای آینده به داخل افغانستان انتقال داده شود.

پس از ارایهٔ گزارش این عضو ولسی جرگهٔ افغانستان، هیات اداری ولسی جرگه افغانستان به کمیسیون امور بین المللی وظیفه سپرد، تا این مسأله را به صورت فوری و جدی با وزارت خارجهٔ افغانستان نیز در میان بگذارد.

اما احمد ظاهر فقیری سخنگوی وزارت خارجهٔ افغانستان در این مورد ابراز داشت که تعداد کمی از زندانیان افغان در ایران اعدام شده اند و تماس ها با جانب ایران هم چنان برقرار است.

فقیری در ادامه گفت:

"در مورد اینکه گفته می شود، ۴۵ تن از اتباع افغانستان بعد از اینکه در جمهوری اسلامی ایران اعدام شده اند، اجساد شان به افغانستان منتقل شده است، ما در این زمینه تحقیقات خود را انجام داده ایم، در گزارش ها رقم افرادی که اعدام شده اند بیشتر تذکر رفته، صرف سه تن که متهم به قاچاق مواد مخدر بودند، اعدام شده اند."

از آغاز روند اعدام افغان های زندانی در ایران در حالی خبر داده می شود که در ماه های گذشته بحث های جدی یی در خصوص سرنوشت این زندانیان در کابل صورت گرفته بود.

به اساس ارقامی که قبلاً منتشر شده است، از میان بیشتر از پنج هزار زندانی افغان در ایران، حدود سه هزار تن آنان به اعدام محکوم هستند، مقام ها گفته بودند که برای جلوگیری از اعدام این تعداد افغان ها، با مقام های ایرانی تماس های را برقرار کرده اند.

اعضای ولسی جرگه افغانستان با ابراز نگرانی می گویند، در صورتی که تماس های فوری برای قطع جریان اعدام ها صورت نگیرد، تعداد بیشتری از افغان های زندانی قربانی این روند خواهند شد.

آقایون کرزی و اوباما در ...

اظهار نمود که مک کریستل طالبان جنگجو را تشویق به بیرون برآمدن از میدان جنگ می نمود و در عین حال می خواست، کمتر صدمه یی به مردم عام و بیچارهٔ مارجه برسد. اگر اشتباه نکرده باشم می توانم گفت که ترتیبات جنگ و چگونگی تطبیق آن یک جنگ " روانی " آمیخته با جنگ نامیمون کشت و خون بود. همه خبرداریم، ضرورت به تکرار نیست، بعد از سه هفته یا کم و بیش، جنگ مارجه خاتمه یافت و ولسوال منتخب امریکایی ها بعد از سپری نمودن چهار سال حبس در آلمان، با تعداد تربیه شده گان، زیر استراتیژی جدید، ادارهٔ امور ولسوالی مارجه را بر عهده گرفتند و عکس های شان از طریق کانال های تلویزیونی به دنیا پخش شد. برای اینکه این موفقیت تنها به نام امریکا خاتمه نیابد، شهزاده فلیپ، پادشاه آیندهٔ انگلستان نیز، در صحنه به نمایش گذاشته شد. در طول این جنگ، صدای قدم و پلان آینده نیز بلند شد و هدف بعدی شهر پراز افتخارات تاریخی میرویس نیکه و اعلیحضرت احمدشاه درانی، اراکوزیای باستانی و کندهار امروزی نامیده شد.

زمانی که نام کندهار یاد شد تعجب کردم که چرا کندهار؟ از اینکه ملاعمر از این شهر افغانستان را اداره می کرد، همه اطلاع داریم. از شکست و فرار ملاعمر از این شهر نیز خبر داریم. می دانیم که بعضی حملات طالبان از اینجا نشئت نموده، اما با وجود همهٔ این نقایص را آشکار قبول کرده نمی توانیم، شهر تاریخی هرات را که قوای شوروی به خاکدان برابر کرد و هزاران بیگناه را در این شهر به شهادت رساند، امروز امریکایی ها زیر عنوان " تطبیق دموکراسی، کندهار پرنفوس و آباد را مانند روس ها که هرات را وحشیانه خراب کردند، کندهار را به خاکدان برابر کنند. نی برای من غیرقابل قبول است و از اینرو با صراحت تمام می گویم که امریکایی ها، ناتو و اردوی ملی تحت قوماندانی مک کریستال هیچگاه به این شهر حمله و تجاوز نخواهند کرد و بدنامی جنگ میوند- قندهار را مانند جنرال روبرتس انگلیس در سال۱۸۸۰ به نام جنرال امریکایی دگرجنرال مک کریستال نخواهد پذیرفت.

تا اینجا در میدان سیاست تیم اوباما در حال تعرض و تیم کرزی در دفاع است. ناظران به نفع تیم اول شرط می بندند و تا سرحدی پیش می روند که کنار رفتن کرزی را از صحنهٔ سیاست هر آن انتظار می برند.

در این بازی، پیتر گالبریت، معاون کی آیدی رییس سابق دفتر ملل متحد در افغانستان زمانی که موضوع تعیین رییس جمهور افغانستان در وضع حاد و داغ می رسد، بنابر روابط خاص با یک جناح سروصدای زیاد در رسانه های دسته جمعی بالا کرده که منجر به کنار رفتن از وظیفه اش در افغانستان گردید. در هفتهٔ گذشته، کارد گالبریت دسته پیدا کرده و به گونهٔ بیشرمانه بدون ارایهٔ کدام سند و مدارک بالای رییس جمهور منتخب در افغانستان هر گونه موازین قابل قبول را کنار گذاشته، بی پیمانه تازید.

از طرف مقابل، آقای کرزی در این مقطع زمانی موضوع تقریباً فراموش شدهٔ انتخابات را دوباره احیاء کرد و در اجتماع ماموران ریاست مستقل انتخابات با چکش آهنگری نه زرگری ، فلیپ موریلو نمایندهٔ اتحادیهٔ اروپا و پیترگاتیبریت معاون ملل متحد در کابل با شدت تمام کوبید. اظهارات کرزی با کنایه ها" به در می گویم، دیوار بشنو" ادارهٔ امریکا را نیز به باد انتقاد گرفته، بی پرده صحبت کرد. این پردهٔ اول صحنهٔ سیاست در سراسر جهان روی تلویزیون و روزنامه ها و رادیوها به سرعت برق پخش شد؛ عکس العمل ها و انعکاسات منفی که در طول هشت سال و اند علیه قیادت کرزی سابقه نداشت، به اذهان جهانی رسانده شد. هر آن انتظار می رفت که از قصر سفید ایالات متحده، دعوت ۱۲ می امسال کرزی به تعویق انداخته شود و مخالفان کرزی در افغانستان دست اندرکار شده، سقوط هیراشی کرزی را تبلیغ می کردند.دنیا و معاندان کرزی، بی خبر از آنکه این پیشامد کرزی تنها یک آغاز بوده و یک سلسله محاسبه ها در قبال خود دارد، در ترتیبات سقوط کرزی از یک دیگر پیشتازی می کردند.

یک طرف سرگرم تعیین جانشین کرزی بودند که کرزی بیخبر و بدون اعلان قبلی به زادگاه خود مرکز امپراتوری اعلیحضرت احمد شاه بابای درانی به حضور موسفیدان قندهار، به معیت قوماندان ناتو و سر قوماندان امریکایی، که ماهیت جرگهٔ قومی را دارد، قد راست ایستاده شده و دربارهٔ رویدادهای اخیر در کشور و حمله بالای شهر قندهار(پروگرام ماه جون امسال، قبل از ماه رمضان) و داعیهٔ ملی افغانستان با جدیت و صراحت بی سابقه صحبت می کند. این بار با چنان شدت پروگرام ها و پیشآمدهای "مسترهای" جهان غرب را می کوبد که دست اندرکاران غربی سرگیچ شده و راه خود را گم می کنند. جرگه صدای اعتراض بالا کرده و حملهٔ غرب را به قندهار رد می کنند و کرزی به عنوان قوماندان اعلی اردوی افغانستان وعده می کند که بدون توافق مردم این عملیات اجراء نخواهد شد.

ادارهٔ امریکا نمی داند که چه کند و یا چه بگوید، لیکن می داند که پیشآمد شان در برابر یک رییس جمهور کشور مستقل، از اینکه چگونه به قدرت آمد مورد بحث نیست، بی سنجش بوده و بایست نمی شد. اما خوب فهمیدند که بدون رابطهٔ نیک و لو از روی صمیمیت و قلبی نباشد، قوای نظامی و سیاسی شان به سرنوشت تاریک اتحاد شوروی زمان برابر شده که این پیشامد نه خواستهٔ امریکاییان و نه از متحدان امریکا می باشد. کرزی آنها را در میدان سیاست شکست داد و صفحهٔ نوینی را باز نمود. وی با یک تیر دو فاخته را از پا درآورد، قندهار را از حملهٔ تباهکن، معتقدم که خواستهٔ امریکاییان و متحدانش نیز باشد، نجات داد و خود را به عنوان یک زعیم ملی منتخب مردم به دنیا معرفی کرد و من خوشبختم که بالآخره از" بلی مستر صاحب گفتن" فاصله گرفته شد. اما نمی خواهم بدون یک اشاره رساندن این باب را ببندم و بگویم که اگر در خفاء کدام تفاهم و تکتیکی بین رقیبان تکوین گردیده باشد، می سپارمش به الغیب عندالله و تبصره یی بالایش نمی کنم. معتقدم که کرزی ۱۲ می با پذیرایی شاندار سربلند در پهلوی دوست خود اوباما وارد واشنگتن می شود و از طرف اداره چیان امریکایی، کرزی را در روزنامه ها و تلویزیون به نام دوست و متحد یاد می کنند. خوب می دانم که کرزی می داند، چگونه به قدرت رسید و مستشعر از آن است که بدون حمایت حامی امروز اکثر اراکین دولت و حکومت به شمول خودش سرگردان در جهان می بودند و افغانستان در اختناق عمیق قرون وسطی غرق می بود. این واقعیت باید هیچگاه فراموش ما نشود. ما باید بدانیم که امریکا و متحدانش عزیزترین مایهٔ زنده گی شان، فرزندان شان را در افغانستان قربان می کنند و میلیاردها دالر به منظور استقرار صلح و امنیت برای ما افغان ها مصرف می کنند. البته جای خودخواهی خواهد بود، اگر ادعا کنیم که تنها به منظور رفاه ما، نه به هیچ صورت نه، خود شان نیزعلایقی به حیث سنگر دفاعی جهان غرب به منطقه دارند. از اینرو، می خواهند در افغانستان آرامی و عدالت اجتماعی برقرارشود، تا مردم بعد از سی و چند سال نفس آرام بکشند و از این کنج جهان خطری برای شان نشئت نکند. این کوتاه نبشته به صورت نسبی تکمیل نخواهد بود، اگر از فرزند صدیق افغان و دوست عزیزم داکتر عزیزالله لودین یادی نکنم. وی در حساسترین برههٔ زمان از پست مهم خود استعفاء کرد. فربانی ها در راه خدمت به وطن و مردم در کشور فقیر ما سابقه دارد و کسانی که مصدر این گونه خدمات شده اند، نام شان در تاریخ پایه دار می ماند.

در این ساعتی که مقال را روی صفحهٔ کمپیوتر می نویسم به پاس احترام و گرامیداشت به بازمانده گان فرزندان بیگناه مردم مارجه که در زمان بمباردمان اخیر بالای خانه های شان قربانی داده اند، تسلیت می دهم و از خداوند متعال به شهدای پاک معرکه، جنت برین التجا می کنم. فکر می کنم با قربانی مردم مارجه، احتمال دارد که مردم و شهر قندهار از شر خرابی و کشت و خون نجات یابد که باید هیچگاه مانند میوند ۱۸۸۰ فراموش ما و آینده گان ما نشود.

به امید سعادت و آرامی وطن و هموطنان عزیزم.

ناتو قتل ۶ سرباز افغان را بررسی ...

ناخوشایند "در جنگ " به وقوع پیوسته است.

همچنین روز گذشته، رییس جمهور کرزی و "استنلی مک کریستال "قوماندان ارشد نیروهای ناتو طی سفری به منطقه از کندز به عنوان منطقه بحران زده نام بردند و مک کریستال بر اعمال اقدامات محکمتری علیه طالبان تاکید کرد.

وقتی که یک نمره زمین، دو مالک داشته ...

زمین دو سند دارند.

غلام نبی یکتن دیگر به این باور است که مشکل اصلی مردم در این است که مالک اصلی زمین در امریکاست و نمی آید که زمین خود را مشخص کند؛ بنابراین، مردم از این ناحیه با مشکل رو به رو شده اند.

عبدالواحد یکتن از باشنده گان این شهرک نیز خاطر نشان می کند که مردم غریب است، زنان گوشواره ها و زیورات خود را به فروش رسانده و زمین خریداری کرده اند، حالا یکتعداد پیدا شده و می گویند که اسناد از سوی شاروالی دارند و زمین را از خود شان می دانند. وی اظهار داشت: "به تمام ارگان های دولتی رفته ایم، صدای ما را هیچ کس نمی شنود، نه والی و نه پولیس و نه امنیت، هیچ کس صدای ما غریب ها را گوش نمی کند نمی دانیم که به کی بگوییم."

یک خانم که اسناد در دست داشت و از ذکر نامش خودداری نمود، گفت: "سه سال می شود که دعوا می کنم، در خانه های مردم نخود پاکی می کنم، اما از حقم بازخواست نمی شود، حویلی مرا گرفته اند."

او در حالی که اسناد خانهٔ خود را نشان می داد، افزود، اشخاصی هستند که اسناد جعلی را تهیه کرده و مزاحمت برای آنها ایجاد می کنند، اما کسی نیست که به این مشکل رسیده گی کند. خانم دیگر می گوید: "این در هیچ قانون و مملکت رواج نیست که یک نمره زمین دو سند داشته باشد و دو نفر مالک آن باشند، این یک ظلم بزرگ است؛ چرا دولت به این موضوع رسیده گی نمی کند." به گزارش خبرگزاری روز، محمد یونس مقیم، شاروال مزارشریف می گوید: نسبت ناآرامی هایی که در سال های گذشته وجود داشت، شماری از افرادی که از قدرت برخوردار بودند، این زمین ها را غصب نموده و به مردم توزیع کرده اند. وی از این افراد نام نبرد و گفت: این عده افراد که اسناد شاروالی هم دارند، به دلیل این است که در این شهرک بیش از سه هزار نمره زمین به مردم توزیع شده وحدود دوصد نمرهٔ دیگر به گونهٔ امتیاز به شاروالی وقت داده شده که شاید همان زمین ها باشد. شاروال مزارشریف، می افزاید: در شهر مزارشریف ۱۳ پروژهٔ رسمی دولتی و شخصی وجود دارد که دارای ماستر پلان شهری بوده؛ اما بیش از ۲۰ پروژهٔ دیگر است که خارج از ماستر پلان شخصی بوده و در سال های گذشته به صورت غیرقانونی به مردم توزیع شده است که اکنون نگرانی های را برای مردم به بار آورده است.

له چا سره باید سوله ...

د عمومي قوماندان جنرال ستېنلي مک کرېسټل خبره را اخلي چې وايي، د افغانستان د ستونزې د حل لاره سیاسي ده، داسې چې خپله افغانان دغه غوټه پرانیستلای شي. ورځپاڼه بیا پوښتنه کوي، څومره ژر باید د سولې خبرې پیل شي او له چا سره سوله وشي؟ د لاس انجلس ټایمز په باور دغې پوښتنې هم افغانان کوي، هم امریکایان او هم اروپایان. د برېتانیا د بهرنیو چارو وزیر ډېوېډ مېلبنډ تېره میاشت د سولې په خبرو کې د ژر پرمختګ غوښتنه وکړه او ویې ویل چې اوس هغه وخت رارسېدلی دی، چې افغانان د سیاسي روغې جوړې بهیر په ډېرې انرژۍ او ډېر څواک ګړندی پر مخ بوځي، یو مخ لکه نړیوالو چې په پوځي او ملکي چارو کې فعالیت زیات کړی دی. د لاس انجلس ټایمز ورځپاڼې په نظر د بارک اوباما اداره بیا د سولې په برخه کې محتاطانه دریځ لري. داسې هیله لري چې د حامد کرزي حکومت په افغانستان کې پراخ ملاتړ ترلاسه کړي ان که په دغو حامیانو کې د طالبانو یو شمېر ډلې هم وي.

د امریکا حکومت که د سولې په خبرو کې د احتیاط هیله لري، په لنډ وخت کې د افغانستان د حکومت له لوري د سولې د جرګې د جوړلو ملاتړ هم کوي.

افغان حکومت را روانه میاشت د سولې جرګه رابللې ده. لاس انجلس ټایمز په افغانستان کې د امریکایي او ناټو ځواکونو د عمومي قوماندان امریکایي جنرال مک کرېسټل وینا اقتباس کړې ده چې وایي، هرڅومره ډېر کسان چې په جرګه کې راغونډ شي، د ولسمشر کرزي موقف غښتلی کوي او دا کار له موږ سره مرسته کوي. اما یوشمېر امریکایان بیا دا اندېښنه لري، چې حامد کرزی د سولې خبرې ژر پیلوي، د دې پرځای چې صبر وکړي د ډېرش زره نور امریکایي عسکر روان اوړي په عملیاتو کې څومره پرمختګ کوي، دی د سولې هڅې کوي. که سوله کېږي، نو د لاس انجلس ټایمز ورځپاڼې په وینا باید د طالبانو مهم مشران په کې وي. که داسې نه وي د یوه اروپایي دیپلومات په نظر به بیا جګړې پیل شي او هغه ډلې چې له خبرو بې برخې شوې دي، جنګ ته به مخه کړي. لاس انجلس ټایمز ورځپاڼه د خپلې مقالې په وروستیو کې لیکي، د طالبانو له ټولو ډلو سره خبرې اسانه هم نه دي، ځکه چې د طالبانو مشران نه دیموکراسي مني، نه د افغانستان اساسي قانون او نه هم د مېرمنو تعلیم غواړي او هغوی ته له نارینه وو سره مساوي حقوق نه غواړي. د تاند وېپېانې د رپوټ پر بنسټ، ورځپاڼه کاږي چې پر ۲۰۰۱ کال د امریکا په مشرۍ د نړیوال ایتلاف له لوري د طالبانو د رژیم تر پرخولو وروسته د دوی یوه لویه بریا دا وه، چې افغان ښځو ته یې د خپلو نسبي حقونو لاز اواره کړه، خو په ډېرو کلیوالي سیمو کې د طالبانو تر نفوذ وروسته ښځې بېرته له خپلو حقونو محرومې شوې دي. ورځپاڼه په پای کې د یوه دیپلومات له قوله لیکي: کله چې انسانان وژل کېږي، د ښځو حقونه مانا نه لري. هېڅوک نه غواړي د انسان ترژوند د انسان حقوق غوره وبولي. خو بې له شکه دا بد انتخاب دی چې له بده مرغه ورسره مخامخ کېږو.

نن د ولسي جرګې د کاندیدانو لپاره د معلوماتو مرکزونه پرانیستل کېږي

نن د وري پر ۲۴مه، به په ټولو ولایتونو کې د ولسي جرګې د کاندیدانو د معلوماتو لپاره مرکزونه پرانیستل شي او دا ټاکنې به د انتخاباتو د تقنیني فرمان له مخې تر سره شي. دا څرګندونې د وري پر ۲۳مه، د ټاکنو د خپلواک کمېسیون د دارلانشا سرپرست زکریا بارکزي په کابل کې خبریالانو ته وکړې. ټاکل شوې ده، چې د ولسي جرګې را رواني ټاکنې د وږې د میاشتې پر ۲۷مه، ترسره شي. ولسمشر حامد کرزي د تېر کال د سلواغې په میاشت کې د ملي شورا د رخصتۍ پر مهال د یوه تقنیني فرمان له مخې، د ټاکنو په قانون کې بدلونونه راوستل. د ټاکنو د خپلواک کمېسیون د ویاند نورمحمد نور د معلوماتو له مخې، د یاد شوي تقنیني فرمان له مخې، د ټاکنو د قانون په نژدې د برشو برخو کې بدلون راغلی دی. د سرچینې د معلوماتو له مخې، د یاد شوي تقنیني فرمان له مخې، د دې کمېسیون پنځه واړه غړي د ولسمشر، ستري محکمې د رییس او د ولسي جرګې او مشرانو جرګې د رییسانو له خواټاکل کېږي. دغه راز نور وایي چې پخوا به د ولسي جرګې کاندید مکلف و، چې د کاندیدېدو لپاره د رایې ورکولو ۴۰۰ کارتونه ولري او ۱۰ زره افغانۍ د ضمانت په ډول د ټاکنو کمېسیون ته ورکړي، خو اوس د یادو کارتونو شمېره ۱۰۰۰ او د ضمانت د پیسو کچه د ډېرش زره افغانیو ته لوړه شوې ده.

سرپرست وزیران،

د حکومت پر مخ د اوړو پزه!

رپوټ: ستوری ایمان

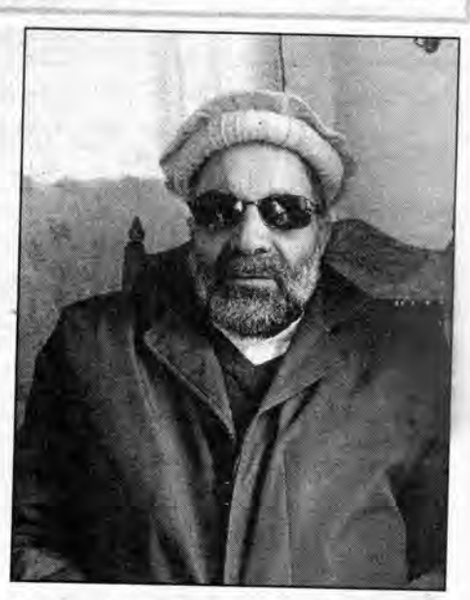

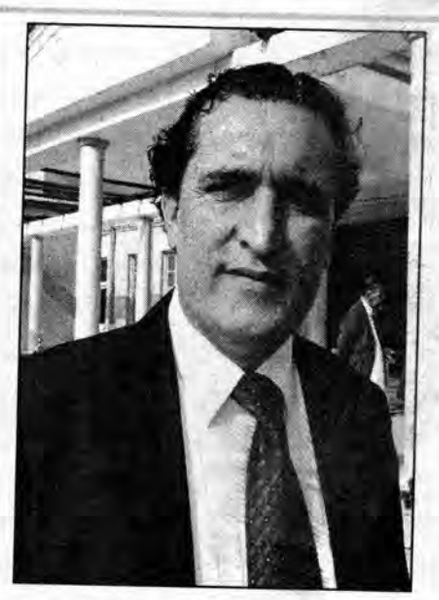

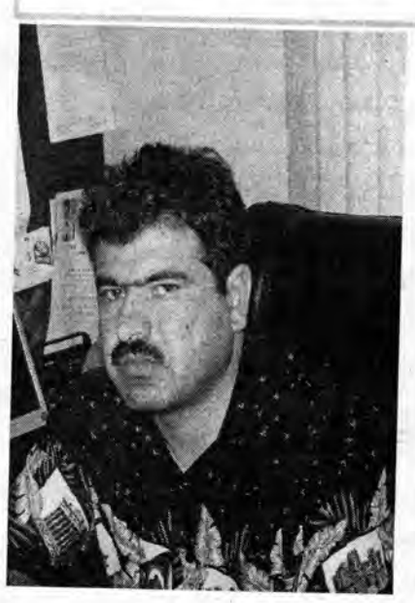

ورمه ورځ د ولسي جرګې له خوا په ولسمشر او اجرایه ځواک د ۱۱ وزیرانو د نه معرفۍ په اړه سخت ګوزار وشو او د ولسي جرګې ناندرۍ پورته شوې، چې ولې دا ۱۱ نور نه رامعرفي کوي چې د باور رایه واخلي. ولسي جرګې په ولسمشر پړه اچوله چې قانون ماتوي.

دوی ولسمشر ته ۱۰ ورځې وخت ورکړ، چې باید دا پاتې وزیران ورمعرفي کړي. د نوې ولسي جرګې په تاریخ کې د ولسمشر او ملي شورا ترمنځ د اړیکو دا شان سوړوالی کومه نوې خبره نه ده. ولسمشر څو واره د ولسي جرګې پریکړې د یخ په سر د لیکنو په شان له یاده ایستلې دي چې ولسي جرګه یې اوس هم د تطبیق خوبونه ویني.

دغه شان، په دې وروستیو کې ولسمشر تر سخت فشار لاندې دی، له مختلفو اړخونو، د نړیوالو له لوري، د سولې جرګه ده، د تیرو معرفي شوو وزیرانو په اړه ورسره د توقع خلاف ولسي توند چلن وکړ او د ولسمشر تر نیمایي زیاته کابینه یې د پولې تك ته کینوله. د قانون له نظره، سرپرستان تر ډیره مشروعیت نه لري او د ولس چارې ډب وي. بل، دومره زیاته موده سرپرست توب لکه په افغانستان کې چې دی، بیخي ریشخند دی. هر یو خپل جیبونه ډك کړي او خپله مخه ښه کړي.

لیکوال او سیاسي کارپوه استاد حبیب الله رفیع د سرپرستو وزیرانو د ستونزو او نامشروعیت په اړه وایي: «پاتې وزیران باید ډیر پخوا معرفي شوي وای او کابینه بشپړه شوې وای. سرپرست وزیران قانوني ملاتړ نه لري. که کوم غرض او هدف یې استفاده جویي نه وي، نو دا څه مانا لري چې یو څوك د یوې یا یوه نیمې میاشتې لپاره وزیر وي؟؟»

استاد رفیع په دغه شومو اهدافو او استفاده جوییو داسې رڼا اچوي: «ومو لیدل چې د حج او اوقافو سرپرست وزیر راغي او په میلیونونو افغانۍ یې اختلاس کړې، اوس له هیواده وتلی چې حاضرېږي هم نه. نو داسې ښکاري چې دا سرپرست وزیران له یوې خوا د خپل جیب غم په سر اخستي او له بلې خوا د خپلو خپلوانو په مقرریو سخت ستړي دي او غواړي له دې لږ وخت نه ډیره استفاده وکړي، د ځان په ګټه.»

د پاسنیو ستونزو په اساس، استاد رفیع د کابینې بشپړتیا یو ضرورت بولي، ځکه دی د سرپرستو وزیرانو دوام نه د ملت او نه د شورا په ګټه بولي.

د ولسي جرګې غړی ګل پاچامجیدي هم د سرپرستانو مشروعیت نیمګړی بولي: «د قانون له مخې دوی نه شي کولي بودیجه مصرف کړي. مقرري نه شي کولی. خو دا معضله شته او اوسني سرپرستان دا دواړه کاره کوي. ولسي جرګې هر ځل دوه قدمه وړاندې ایښي څو د دواړو قواوو ترمنځ د تصادم مخه ونیسي. امید لرو چې ولسمشر دا کار وکړي.»

د سیمه ییزو مطالعاتو د مرکز مشر او سیاسي کارپوه استاد لیوال هم د دوی ستونزو ته ګوته نیسي: «مشکل یې ډیر زیات دی. صلاحیتونه او په اجراتو کې دوی مشروعیت نه لري، لکه څومره یې چې هغه لري چې له ولسي جرګې یې د اعتماد رایه ترلاسه کړې وي. ددوی د کار دوام مملکت ته ګټه نه لري.»

ولسمشر تر دې وړندې هم د ولسي جرګې پریکړې عملي کړې نه دي، د ګڼ شمیر قوانینو په تصویب او توشیح کې اجرایه او مقننه سره ټکر راغلي، دغه شان، په تیرو کلونو کې ډیر داسې وزیران وو چې ولسي جرګې سلب کړل، خو ولسمشر نیغ تر کومه یې چې زړه وو، په څوکۍ کښېنولي وو. که دا ځل هم دغه پریکړه داسې شي لکه دا تیرې، نو د دواړو قواوو روابط به تر کوم سرحده پورې خراب شي، استاد عبدالغفور لیوال یې په اړه وایي: «دوې مهمې مسلې دي، یو ولسي جرګه مجبور ده چې راتلونکي انتخابات هم په نظر کې ولري. او بل د ولسي جرګې او اجرایه ځواك وروستی تقابل لکه څنګه چې په نړیواله کچه له نړیوالو سره اړیکې خرابې شوې او بیرته عادي حالت ته راګرځیدې، ښایي د مقننه او اجرایه ځواك اړیکې هم دغه شانته بیرته سره جوړې شي.»

دا چې که دغه پریکړه عملي نه شي، عکس العمل بیا د تیر په شان چوپ کیناست وي او کنه؟ د ولسي جرګې غړي ګل پاچا مجیدي وایي، اجرایه ځواك نه لرو، یا به د شورا دروازې تړو یا یې چې بله هره پریکړه وکړه. اوس خبره داده چې د تیرو پریکړو د نه پلیتابه په عکس العمل کې ولې دا ډول قاطع غبرګون نه دی ښودل شوی، مجیدي وایي: «اوس هغه دوه کاله وړاندې ولسي جرګه نه ده، ورځ تر بلې یې تجربه زیاتیږي. پریکړې یې اصولیت او معقولیت خپلوي.»

مجیدي زیاتوي، ولسي جرګې خپل مسوولیت ادا کړی او طرح یې وړاندې کړې، دا چې حکومت یې کوي کنه، ګورو به. معمول داده چې نور فشارونه شته چې حکومت تر فشار لاندې راولي څو د مقننه ځواك پریکړه پلې کړي. ولسي جرګه بیا مجبوره ده له هغو فشارونو څخه کار واخلي.»

دا چې ولسمشر به دغه خبره جدي ونیسي او دغه کار به وکړي، استاد لیوال وایي: «دا تر دې پورې مربوط دی چې په راتلونکو ټاکنو کې د ولسي جرګې موقف څه دی. ایا دوی غواړي له اجرایه ځواك سره خپل شدیدالحن موقف ته دوام ورکړي کنه؟ دا مسله د دواړو قوو (اجرایه او مقننه) لپاره ډیره مهمه ده.»

دا چې قانوني واك او صلاحیت یې هم دومره کم او د مشروعیت له ستونزې سره هم دا سرپرستان مخ دي، ولسمشر د کوم مصلحت له مخې دغه کار ته تمبه دی او تر ننه یې سرپرستان ۱۱ وزارتونه چلوي؟ بیا هم استاد رفیع په دغه لامل رڼا اچوي: «ولسمشر په ټاکنو کې یو شمیر کړیو حمایت کړ او له هغوی سره یې د څوکیو ژمنې کړې دې. هغه یې وټاکل او شورا بیرته رد کړل. اوس یې هماغه سرپرستان ټاکلي او له هغو کمپانرانو دوستانو سره یې په دې شکل وعده ترسره کړه. دا یوازې د هغو وعدو وفا ده.»

خو استاد لیوال بیا د نه معرفي او د ځنډ لامل نور څه ښیي: «درې مصروفیتونه ولسمشر ته پیدا شول، یو د لندن کنفرانس مخې ته راغی، بل دا د سولې د جرګې مقدمات دي او دا یوه حیاتي خبره ده او بل نړیوال فشارونه او په دې وروستیو کې له نړیوالو سره د تقابل خبره وه. او په څپله تیر دوه څله ولسي جرګې داس له توقع خلاف څه وکړل چې ګرده کابینه یې رد کړه، یانې طرز برخورد یې داس شو چې هره ډله یې ناکامولې. او ښایي دغه پاس لاملونه یې د ځنډ ډیر لامل شوي وي. یانې د ولسمشر همکاران یې مصروف کړل.»

وکیل مجیدي بیا د استاد رفیع نظر ته ورته نظر لري: «متاسفانه له قراینو داسې ښکاري چې ولسمشر د ځینو ډلو تر نورو فشارونو لاندې دی. ولسمشر مخصوصو حلقو ترمنځ کړی او د مختلفو شعارونو لاندې مختلف خلك ورپیژني. دا پریکړه د ولسي جرګې د نظام او ولسمشر په ګټه ده.»

دا په لسو ورځو کې به ولسمشر دا کار وکړي او کنه ګل پاچا مجیدي وایي: «زه نه غواړم د ولسمشر له ادرسه خبرې وکړم چې وبه یې کولي شي او کنه، مهمه داده چې ګومه پریکړه چې ولسي جرګې کومه پریکړه کړې د قانون په اساس ده او دا د ولسي جرګې د داخلي دندو سره سمه ده. له ولسمشر سره پخوا هم غږیدلي یو. ده څو واره وعده کړې. دا به د ملت په ګټه هم وي. فکر کوم دا به کومه ګرانه نه وي چې دی په ټول افغانستان کې دا ۱۱ کسه پیدا نه شي کړی.»

استاد رفیع وایي چې لس ورځ زیات وخت دي او ولسمشر باید دا کار وکړي: «کوم داسې مهم مشکل نشته چې ولسمشر دې په دومره موده کې دا کار ونه کړی شي.»

استاد په دې نظر دی، چې که یې نه معرفي کوي او کوم معقول عذر هم نه وي، دا نو د قانون ماتول دي: «قانون ماتونه بیل کار دی، کله یې چې ولسمشر ماتوي، هغه کیدی شي دریمه قوه (قضا) مداخله وکړي، که یې ونه کړي نو د ولسواکۍ خبره منل بیا ولس ته ګران دي.»

ایا ایټالوي طالبان ...

پیچلوسناریوګانومرکزبلل کېږي. له دې ولایت څخه کله ناکله داسې خبرونه اورېدل کېږي، چې حیرانوونکي او هېښوونکي وي او په عین وخت کې له تروریزم سره د مبارزې د شعار اصالت او حقیقت خلکوته ښه ورپه ګوته کوي.

یووخت داسې خبرونه خپاره شول، چې د مایکل سمپل په نامه په افغانستان کې د ملګروملتونو د نماینده ګۍ مرستیال په هلمندکې د طالبانو له مشهور قوماندان ملاادالله منصور سره لاس یوکړی و او غوښتل یې چې د برېتانیاپه لګښت په دې ولایت کې د طالب وسلوالو دوه زره کسیزلښکر جوړ کړي ـ خو داجوته نه شوه چې دا طالب ملېشې به بیا د چا «امریکایانو او که ایرانیانو» پرضدجنګېدې – چې مایکل سمپل او ملګری یې د افغان دولت په غوښتنه له افغانستان څخه ووتل.

د دې پېښې له رسواکېدلو سره ملاادالله منصور هم ووژل شو.

همداراز په هماغه وخت کې طالبانو د دانیل ماستروجیاکوموپه نامه ایټالوی خبریال او د هغه افغان ژباړن اجمل نقشبندي هم ونیول.چې وروسته څرګنده شوه چې جیاکومو د ایټالیا د استخباراتو ډېرمهم غړی و او کرزي هم د هغه په سر د ایټالیا د حکومت پرټینګارله طالبانو سره درنه معامله وکړه، خو په هماغې یوې پېښه کې د اجمل نقشبندي په خاطر طالبانو ته کوچني امتیازورکولو ته هم چمتونه شو، چې پایله یې د نقشبندي سر پرې کول شول.

د همدې روغتون د هغه وخت افغان مسوول رحمت الله حنفي چې په دې پېښه کې یې ددولت او طالبانو ترمنځ منځګړتوب کړی و، هم افغان دولت ونیوه.

موسی کلا ولسوالي د افغان حکومت او امریکایي چارواکو له تفاهم او خوښې پرته د برېتانوي خواکونو د یوه سوله ییز تفاهم له مخې یوکال رسماً له طالبانو سره وه، چې وروسته پرې حامدکرزي نیوکه هم وکړه.

همداراز برېتانوي خواکونه د لښکرګاه په کوڅو کې ګرځېدل او په لاسپیکرونو کې به یې اعلان کاوه، چې که څوك کوکنارکري نو موږیې مخالفت نه کوو.

افغان ژورنالېست صمدروحاني په رڼا ورځ په لښکرګاه ښار کې شهیدکړای شو، خو ترتنه یې چا پوښتنه هم ونه کړه.

همدااوس پنځلس زره پوځ په مارجه کې درې میاشتې عملیات وکړل، خو مارجه اوس هم د طالبانو په واك کې ده.او.... داهغه فکتورونه دي، چې څرګندوي دلته د بهرنیو موخه یوازې له تروریزم سره مبارزه نه ده او هرڅوك خاتته نورې موخې هم لري.

اوس چې د ایټالوي ډاکټرانو د نیولو او القاعده سره د تړاو خبرونه ورکول شول، کېدای شي چې دا هم د روانې پېچلې ډرامې یوه برخه وي، داهم کېدای شي چې دا ډاکټران د افغان دولت له مخالفانو سره هېڅ اړیکې ونه لري، خو د لویو استخباراتي کړیو د جګړې یو لوری وي او همدې استخباراتي کړیو یې د بدنامولو او له سیمې څخه د ایستلو لپاره دسیسه جوړه کړې وي.

په ایټالیاکې د دې روغتون تمویلوونکي خیریه ښښت هم داخبرخندوونکی او له واقعیت څخه لرې بللی دی.

افغان دولت باید په دې اړه هرګام ډېر په خیرکتیا واخلي. داسې نه شي چې دوی هم په غیرشعوري ډول د لویو استخباراتي کړیوپه لاس کې ولوبېږي او د هغوی موخې ورته ترلاسه کړي.

که چېرې په رښتیا هم د دې روغتون چارواکو له القاعده سره اړیکې درلودلای، نو دا روغتون خو دا نهه کاله په لښکرګاه کې فعالیت کوي، ولې یې تراوسه کوم دولت ضد ګام نه دی اخستی.

که دوی په رښتیا هم لکه دولتي چارواکي، چې دعوه کوي له پولیسو او عسکرو روغ غړي غوڅ کړي وي، نو بیاخوافغان چارواکي هم مسوول دي، ځکه چې د دې کار مخه یې په وخت نه ده نیولې او دا داسې کوم کار هم نه دی، چې د بهرنیو او کورنیوخواکونو له دومره استخباراتي فعالیتونوسره سره به هغوی پټ ساتلی وي. بل داچې داایټالویان خو مسلمانان هم نه دي، نو له اسلام او القاعده یې سره یې د همدردۍ لامل څه شی دی؟ که ومنو چې دوی له القاعده سره خواخوږي هم لري، نوله القاعده سره د خواخوږۍ ښکارول خوپه ایټالیاکې اسانه خبره نه ده، دوی یو بل څنګه وپېژندل او بیا ایټالیا څنګه درې واړه په اصطلاح د القاعده غړي یوځای افغانستان ته او یوه کلینیك ته رالېږي،افغان حکومت څنګه ویزه ورکړه، ځکه دوی خوپوځیان نه دي چې له وېزې پرته راغلي وي؟ دلته د القاعده شپږتنه افغان غړي چاوروپېژندل؟ که دا اړیکې رښتیاوي، نو آیا داپردې مانا نه ده، چې د ایټالیا دولت او په ایټالیاکې افغان سفارت هم له القاعده سره دوستي او خواخوږي لري او څنګه کېدلای شي چې هغه ایټالیا دې چې عیسویت ته اوښتي مرتد عبدالرحمن پنجشېري پسې له روم څخه کابل ته الوتکه رالېږي او لومړی وزیر یې هوایي ډګرته هرکلي ته ورځي، له اسلامي سخت دریځودومره مرسته وکړي.

دا خیریه بنسټ خو په کابل او پنجشېر کې هم لوی لوی روغتونونه لري او دکابل دروغتون جواز یې ان لس کاله دمخه اخیستی دی، که موخه یې ددولت ضد فعالیتونه وي، نوبیا خو یې څرك باید په دې کلینیکونو کې هم وموندل شي. په هرحال، افغان حکومت باید په دې اړه له ډېر دقت څخه کارواخلي، معقول او د حقیقتونو پرښنسټ دریځ غوره کړي. داسې چې نه ایټالیا خپه کړي، ځکه چې دایټالیا خپګان هم لکه د دانیل ماستروجیاکوموپه قضیه کې موچې ولیدل افغان دولت ته دزغم ورنه دی.

نه داسې چې د طب سپیځلی مسلك بدنومی شي او نه داسې چې دولت د یوه متحد د خوښ ساتلولپاره نور متحدین وټکوي او له لاسه یې ورکړي

اراده ورځپاڼه یوازې د سرلیکنې ننګه کوي، نورې لیکنې د لیکوال خپل نظر دی، ورځپاڼه یې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشراتی افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۵ ۶۲ ۵۹ ۰۷۰۰
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
گزارشگر: امان الله "ایمان" ۰۷۷۸۸۷۷۷۳۵
دیزاین : انجینیر محمدجمیل "امیری"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل: erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire: Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema, first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com